

1 Vysvětlete pojmy.

Dekameron:

Témata knihy:

Arcikuplířka:

novela:

2 Rozhodněte, zda se jedná o pravdivé tvrzení.

Boccaccio psal pouze latinsky.	ANO - NE
Dekameron obsahuje erotické povídky.	ANO - NE
Boccaccio napsal Petrarcův životopis.	ANO - NE
Boccaccio působil u královského dvora.	ANO - NE
V Dekameronu vypráví sedm mužů a tři ženy.	ANO - NE
Boccaccio v závěru života zničil svoje dílo.	ANO - NE

4 Před čím utekli šlechtici z Florencie na venkov?

Kolik dní si vyprávěli příběhy?

FYERGOEF RUAECHC =

v díle ÉBANCERTURKS YÍOVPDK =

DEKAMERON (1348–1353)

Ctihodný muž vida ji mladou a velmi krásnou, obávaje se, aby zlý duch, kdyby ji pozdržel, jej neobloudil, pochválil její dobrý úmysl a vyčastoval ji několika kořínky, planými jablky a datlemi a dav jí napít vody, pravil:

„Milá dcero, nedaleko odtud bydlí svatý muž, jenž v tom, čeho hledáš, jest mnohem větší mistr než já; k tomu jdi.“

A ukázal jí cestu. Když pak tam přišla a dostalo se jí téže odpovědi, šla ještě dále a přišla k poustevně mladého poustevníka, velmi pobožného a dobrého, jehož jméno bylo Rustico, a toho žádala o totéž, o čem byla žádala ostatní. On, chtěje svoji ctnost podrobiti velké zkoušce, neposlal ji pryč, jak ostatní byli učinili, ale ponechal ji ve své poustevně. Když pak nastala noc, připravil jí lože z palmových ratolestí a pravil jí, aby si odpočinula.

Když se tak stalo, nemeškalo pokušení podniknouti boj s jeho dobrými úmysly. A poněvadž již po dlouhou dobu nebyl poznal pokušení, bez dlouhého boje dal se na ústup a dal se přemoci. I zapomenuv na všechny svaté myšlenky, na modlitby a kající skutky a maje na paměti mladost a krásu dívčinu, jal se pomýšlet na to, kterak a jakým způsobem měl by si s ní počínat, by jej nepovažovala za člověka prostopášného, a přeče dosáhl toho, po čem u ní toužil....Tu pak nejprve mnohými slovy jí vykládal, kterak ďábel jest nepřitelem Pánaboha. Potom ji poučoval, že nelze se Bohu zavděčiti lépe žádnou jinou službou, než uvězniti ďábla do pekla, kam jej Bůh zaklel.

Dívka se ho tázala, kterak se to dělá. Na to odpověděl Rustico: „To se hned dozvíš; číň jen, co činím já.“

A jal se svlékati šaty a dívka činila tak po něm, načež úplně svlečen poklekl jakoby k modlitbě a kázal jí, aby poklekla proti němu. A když takto klečeli a Rustico více než jindy rozpálen byl žádostí, vida ji tak krásnou, hříšný jeho úd jal se mocně povstávat.

Alibek vidouc to, podivila se, řkouc: „Rustico, co ti to tu trčí, co já nemám?“ „Ó, dcero moje,“ pravil Rustico, „to jest ďábel, o němž jsem ti vypravoval; vidíš teď, kterak mne velmi trýzní, že je mi lépe než tobě, že nemám takového ďábla.“

Na to pravila dívka: „Pochválen buď Pánbůh, že je mi lépe než tobě, že nemám takového ďábla.“

I pravil Rustico: „Máš pravdu; ale máš cos jiného na místě toho, a to já zas nemám.“

I tázala se Alibek: „Co pak?“ Načež odpověděl Rustico: „Máš peklo, a pravím ti, věřím, že Pánbůh mi tě poslal pro spásu mé duše, neboť když mne tento ďábel tak trýzní a ty bys měla se mnou tolik slitování a dovolila, abych jej poslal do pekla, poskytla bys mi velké útechy a Bohu bys prokázala velikou radost a službu, jestliže jsi kvůli tomu sem přišla, jak pravíš.“ Dívka plna důvěry mu odpověděla:

„Otče můj, když mám peklo, učíte jen tak, kdykoli vám bude libo.“

Na to odpověděl Rustico: „Dcero má, budiž požehnána; pojďme tedy a uvězňme ho tam tak, aby mne nechal na pokoji.“

Alibek se nakonec tato „služba Bohu“ tak zalíbila, že se mnichovi Rusticovi stala obtížnou. Byl nakonec rád, že si ji odvedl mládenec Neerbal.

Přeložil Jan J. Benešovský Veselý

5 Otázky a úkoly pro rozbor textu a k zamyšlení:

a Kterou formou (ve které osobě) je napsáno vyprávění?

b Všimněte si podtržené personifikace. Pokuste se tento básnický obraz vysvětlit. Kdo, co s kým, nebo s čím vlastně bojuje?

c Můžeme chápat tento typ povídek o prostopášných mniších a jeptiškách jako kritiku církve?

d Jaké podle vašeho názoru plyne z této povídky ponaučení?